

Aktiemarknadsnämndens uttalande 2013:38

2013-09-19

Detta uttalande är meddelat av Aktiemarknadsnämnden med stöd av delegation från Finansinspektionen (se FFFS 2007:17). Uttalandet offentliggjordes 2013-10-04.

BESLUT

Aktiemarknadsnämnden medger, under de i framställningen angivna förutsättningarna, Viking Invest AS undantag från den budplikt som enligt 3 kap. 2 § lagen (2006:451) om offentliga uppköpserbjudanden på aktiemarknaden (LUA) annars skulle uppkomma om bolaget tecknar aktier med primär företrädesrätt i den planerade nyemissionen i Rederi AB Transatlantic.

Aktiemarknadsnämnden medger vidare, under de i framställningen angivna förutsättningarna, Viking Invest AS undantag från den budplikt som annars skulle uppkomma genom att bolaget infriar ett åtagande att i samma nyemission teckna aktier som övriga aktieägare inte tecknar med primär eller subsidiär företrädesrätt, på villkor att

- 1) aktieägarna inför bolagsstämman i Rederi AB Transatlantic informeras om hur stor kapital- respektive röstandel som Viking Invest AS högst kan få genom att teckna aktierna ifråga, samt att
- 2) emissionsbeslutet biträds av aktieägare som representerar minst två tredjedelar av såväl de avgivna rösterna som de aktier som är företrädda på stämman, varvid man vid rösträkningen ska bortse från de aktier som innehas och på stämman företräds av Viking Invest AS.

Om Viking Invest AS sedermera förvärvar ytterligare aktier och därigenom ökar sin röstandel uppkommer budplikt.

[Detta uttalande gäller en planerad åtgärd som inte är allmänt känd. Enligt 26 § tredje stycket första meningen i stadgarna för Föreningen för god sed på värdepappersmarknaden får ett sådant uttalande inte offentliggöras av Aktiemarknadsnämnden förrän åtgärden vidtagits, gjorts allmänt känd av den som planerat åtgärden eller på annat sätt blivit allmänt känd. Uttalandet ska därför tills vidare inte offentliggöras.]

ÄRENDET

Till Aktiemarknadsnämnden inkom den 18 september 2013 en framställan från Mannheimier Swartling Advokatbyrå som ombud för Viking Invest AS. Framställningen rör dispens från budplikt enligt lagen (2006:451) om offentliga uppköpserbjudanden på aktiemarknaden.

FRAMSTÄLLNING

Rederi AB Transatlantic (öRABTö) är ett svenskt aktiemarknadsbolag som bedriver rederiverksamhet inom affärsområdena Viking Supply Ships samt Industrial Shipping. RABT:s aktier av serie B är upptagna till handel på NASDAQ OMX Stockholm. Det totala antalet aktier i RABT uppgår till 110 902 700, varav 7 271 842 aktier av serie A och 103 630 858 aktier av serie B, motsvarande sammanlagt 176 349 278 röster (aktie av serie A berättigar till tio röster och aktie av serie B berättigar till en röst).

Viking Invest AS (öViking Investö) (tidigare Viking Supply Ships AS), som ingår i den norska Kistefos-koncernen, är RABT:s största aktieägare och äger 3 693 178 aktier av serie A samt 66 090 461 aktier av serie B i RABT, motsvarande cirka 62,9 procent av antalet aktier och cirka 58,4 procent av antalet röster i RABT.

Viking Invest blev aktieägare i RABT genom deltagande i en apportemission i september

2010. I samband med emissionen ingick Viking Invest och den röstmässigt näst största aktieägaren i RABT, Enneff Rederi AB/Enneff Fastigheter i Skärhamn AB (tillsammans öEnneffö), ett aktieägaravtal avseende parternas ägande i RABT. Genom Aktiemarknadsnämndens uttalande AMN 2010:27 medgav nämnden Viking Invest undantag från den budplikt som enligt lagen (2006:451) om offentliga uppköpserbjudanden på aktiemarknaden (öLUAö) annars skulle ha uppkommit genom deltagande i apportemissionen. Vidare uttalade Aktiemarknadsnämnden att ett ingående av aktieägaravtalet skulle medföra att Viking Invest och Enneff ansågs som närstående enligt 3 kap. 5 § LUA samt medgav undantag från den budplikt som på grund av närståendeförhållandet annars skulle uppkomma vid ett ingående av aktieägaravtalet.

Aktieägaravtalet mellan Viking Invest och Enneff upphörde att gälla i augusti 2013. Av AMN 2010:27 följer att om någon av parterna, som Viking Invest, vid avtalstidens utgång innehar aktier i RABT som representerar minst tre tiondelar av röstetalet för samtliga och därefter genom förvärv av ytterligare aktier i bolaget ökar sin röstandel inträder budplikt.

Hösten 2011 genomförde RABT en nyemission av aktier med företrädesrätt för bolagets aktieägare, varvid Viking Invest i förväg åtog sig att teckna sin primära företrädesrättsandel i nyemissionen samt garanterade teckning av eventuella aktier som övriga aktieägare inte tecknade med primär eller subsidiär företrädesrätt. Aktiemarknadsnämnden medgav därvid Viking Invest undantag från den budplikt som annars skulle uppkomma genom Viking Invests infriande av nämnda åtaganden (AMN 2011:25). Enligt Aktiemarknadsnämndens beslut uppkommer budplikt om Viking Invest sedermera förvärvar ytterligare aktier och därigenom ökar sin röstandel.

RABT:s affärsområde Industrial Shipping har upplevt mycket svåra marknadsförhållanden under de senaste två åren, vilket har lett till en försvagad likviditetssituation orsakad av operationella förluster. RABT har därför tagit flera initiativ som syftar till att stärka bolagets lönsamhet och likviditet samt möjliggöra en stabil finansiering på kort och lång sikt. Som ett led i detta avser styrelsen för RABT att under fjärde kvartalet 2013, och under förutsättning av bolagsstämmans godkännande, besluta om en nyemission av aktier av serie A och serie B om cirka 150 miljoner kronor med företrädesrätt för aktieägarna. Enligt RABT:s bolagsordning, och på sätt som framgår av 4 kap. 3 § aktiebolagslagen, ger befintlig aktie primär företrädesrätt till ny aktie av samma slag samt subsidiär företrädesrätt till aktie, oavsett aktieslag, som

inte tecknats med primär företrädesrätt. Övriga villkor är ännu inte fastställda.

För att säkerställa nyemissionens framgångsrika genomförande bedömer RABT:s styrelse att det är nödvändigt att emissionen fullt ut omfattas av tecknings- och garantiåtaganden. Viking Invest avser därför att i förväg dels åta sig att teckna sin primära företrädesrättsandel i Nyemissionen, dels garantera teckning av eventuella aktier som övriga aktieägare (inklusive Viking Invest) inte tecknar med primär företrädesrätt eller övriga aktieägare (exklusive Viking Invest) inte tecknar med subsidiär företrädesrätt. Aktieteckning i enlighet med sistnämnda åtagande kommer med andra ord bli aktuell endast i den mån det finns aktier kvar sedan övriga aktieägare (samt andra som förvärvat och utnyttjat teckningsrätter) anmält teckning med stöd av den subsidiära företrädesrätten. För garantiåtagandet avses marknadsmässig ersättning utgå till Viking Invest.

Om inte nyemissionen fulltecknas kommer Viking Invests röstandel i RABT att öka på grund av infriande av Viking Invests åtaganden enligt ovan. En ökning av nämnda slag innebär inte att Viking Invest har något intresse av att förvärva samtliga aktier i RABT. Viking Invest hemställer därför om undantag från den budplikt som därvid annars skulle uppkomma enligt vad som framgår av AMN 2010:27 respektive 2011:25.

Hur stor ökningen i förekommande fall blir beror på i vilken utsträckning andra aktieägare väljer att inte utnyttja sin företrädesrätt. Enligt villkoren för nyemissionen kommer det stå samtliga aktieägare fritt att genom teckning av nya aktier med såväl primär som subsidiär företrädesrätt begränsa, eller sammantaget helt undvika, en ökning av Viking Invests röstandel i RABT. Det skulle vidare vara av stor vikt för såväl RABT som bolagets aktieägare om den planerade kapitalanskaffningen kan säkerställas genom det ovan beskrivna arrangementet.

Aktieägarna i RABT kommer inför bolagsstämman informeras om hur stor kapital- respektive röstandel som Viking Invest högst kan få genom att infria teckningsåtagandet och emissionsgarantin. Emissionsgarantin kommer vidare vara villkorad av att styrelsens emissionsbeslut godkänns av aktieägare som representerar minst två tredjedelar av såväl de avgivna rösterna som de aktier som är företrädda på stämman, varvid man vid rösträkningen ska bortse från de aktier som innehas och på stämman företräds av Viking Invest.

I framställningen till Aktiemarknadsnämnden hemställs att nämnden, på ovan angivna grunder, medger undantag från:

1. den budplikt som annars skulle uppkomma genom att Viking Invest med primär företrädesrätt tecknar nya aktier i RABT; samt
2. den budplikt som annars skulle uppkomma genom att Viking Invest infriar ett åtagande att teckna eventuella nya aktier i RABT som övriga aktieägare inte tecknar med primär eller subsidiär företrädesrätt.

ÖVERVÄGANDEN

I 3 kap. lagen (2006:451) om offentliga uppköpserbjudanden på aktiemarknaden (LUA) finns bestämmelser om budplikt. Finansinspektionen får enligt 7 kap. 4 respektive 5 § LUA efter ansökan ge besked om huruvida budplikt gäller och medge undantag från budplikt. En ansökan kan göras av den som har ett berättigat intresse i saken.

Finansinspektionen har med stöd i 7 kap. 10 § LUA samt 8 och 9 §§ förordningen (2007:375) om handel med finansiella instrument överlåtit till Aktiemarknadsnämnden att ge besked om huruvida budplikt gäller och besluta i frågor om undantag från budplikt (FFFS 2007:17).

Budplikt innebär att den som genom förvärv av aktier uppnår en ägarandel som uppgår till eller överstiger tre tiondelar av röstetalet för samtliga aktier i ett svenskt aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, ska lämna ett offentligt uppköpserbjudande avseende resterande aktier i bolaget.

Budplikt inträder enligt 3 kap. 1 § LUA när någon, ensam eller tillsammans med någon som är närstående enligt 5 §, genom förvärv av aktier uppnår en ägarandel som uppgår till eller överstiger tre tiondelar av röstetalet för samtliga aktier i ett svenskt aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Viking Invest avser att i den planerade företrädesemissionen i RABT dels teckna sin andel i emissionen, dels garantera emissionen.

Om det finns särskilda skäl, får enligt 7 kap. 5 § LUA undantag medges från bestämmelserna om budplikt. Undantag får förenas med villkor. I förarbetena till bestämmelsen har som exempel på skäl som bör kunna motivera undantag anförts bl.a. att innehavet har uppkommit till följd av att en aktieägare har utnyttjat sin företrädesrätt att teckna aktier i en nyemission (prop. 2005/06:140 s. 117). Aktiemarknadsnämnden har i flera fall beviljat dispens från budplikt som har uppkommit i samband med teckning av aktier i en företrädesemission.

Viking Invest kontrollerar i dag, med stöd av en dispens från Aktiemarknadsnämnden, aktier som representerar drygt 58 procent av rösterna i RABT. Viking Invest kan emellertid inte öka sin röstandel genom förvärv av aktier i RABT utan att ådra sig budplikt. Något skäl att bedöma dispensfrågan annorlunda om aktieägaren tidigare beviljats dispens finns inte (se bl.a. AMN 2012:24). Viking Invest bör således beviljas dispens för att teckna aktier i den planerade nyemissionen med stöd av sin företrädesrätt.

Dispens kan enligt nämndens praxis även beviljas från den budplikt som kan uppkomma till följd av infriandet av ett garantiåtagande i en nyemission, om garantiåtagandet är utformat på ett sådant sätt att garanten med stöd av detta endast kan teckna aktier som blir över sedan först aktieägarna, inklusive garanten om denne är aktieägare, erbjudits att teckna aktier och därefter samtliga aktieägare, exklusive garanten, erbjudits att teckna återstående aktier.

En förutsättning för dispens vid infriande av ett garantiåtagande är vidare att aktieägarna i det emitterande bolaget inför bolagsstämmans beslut om emissionen är informerade om garantiåtagandet samt om hur stor kapital- respektive röstandel som garanten högst skulle kunna få genom att infria garantin. Dessutom måste emissionen stödjas av en stor majoritet bland övriga aktieägare.

I det nu aktuella fallet ska enligt framställningen aktieägarna i RABT inför bolagsstämman informeras om hur stor kapital- respektive röstandel som Viking Invest högst kan få genom att infria teckningsåtagandet och emissionsgarantin. Emissionsgarantin kommer vidare vara villkorad av att styrelsens emissionsbeslut godkänns av aktieägare som representerar minst två tredjedelar av såväl de avgivna rösterna som de aktier som är företrädda på stämman, varvid

man vid rösträkningen ska bortse från de aktier som innehas och på stämman företräds av Viking Invest.

Ansökan om dispens från budplikt ska mot denna bakgrund bifallas.

Detta ärende har med stöd av 21 § stadgarna för Föreningen för god sed på värdepappersmarknaden behandlats av nämndens ordförande.

På Aktiemarknadsnämndens vägnar

Johan Munck

/Rolf Skog

Hur man överklagar

Beslutet kan överklagas hos Finansinspektionen av den som beslutet angår, om beslutet har gått honom eller henne emot. Överklagandet ska göras skriftligt. I skrivelsen ska klaganden ange vilket beslut som överklagas och vilken ändring som begärs. Skrivelsen med överklagandet ska ha kommit in till Aktiemarknadsnämnden inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet överklagas av annan än sökanden, ska överklagandet dock ha kommit in inom tre veckor från det att beslutet offentliggjordes.